

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 330-1908)

Originalt emne

Rets- og Politivæsen

Rets- og Politivæsen/Søretsmedlemmer

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 8. oktober 1908](#)
- 2) [Byrådsmødet den 15. oktober 1908](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 8. oktober 1908 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 330-1908)

Indstilling til Amtet angaaende Valg af Medlemmer til Søretterne i Aarhus Amt i Stedet for følgende, hvis Funktionstid udløber med indeværende Aar.

Konsul Bergmann, Aarhus,

Skibsfører J. Christensen, Aarhus, Skibsbygmester S. Christoffersen, Aarhus, Kaptajn M. Simesen, Ludvigsholm,

Mægler Oluf Vang, Horsens,

Maskinfabrikant H. Vestesen, Aarhus, Havnefoged Østergaard, Horsens og fhv. Dampskibsfører Hygom, Aarhus.

Formanden foreslog, at man i Stedet for afdøde Kaptajn Simesen indstillede forhenværende Lods Bang og iøvrigt de afgaaende Medlemmer.

Simonsen anmodede om at faa Sagen udsat en Uge. Sørensen skulde dømme i adskillige Sager, der angik de arbejdende Søfolk, men desuagtet bestod dens Medlemmer udelukkende af Repræsentanter for Overklassen, og det skulde derfor synes rimeligt, at der ogsaa indvalgtes en Repræsentant for de arbejdende Søfolk.

Sagen adsattes.

Uddrag fra byrådsmødet den 15. oktober 1908 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 330-1908)

Indstilling til Amtet angaaende Valg af Medlemmer til Sørensen i Aarhus Amt i Stedet for de Medlemmer, hvis Funktionstid udløber med indeværende Aar. (Se Side 351).

Jakob Jensen vilde uden at forklejne de nuværende Sørensenmedlemmer synes, at det kunde være ønskeligt at faa Mænd med anden Anskuelse valgt ind i Sørensen, og skulde derfor foreslaa Byraadet at indstille Redaktør Simonsen.

Drescher kunde for saa vidt give Hr. Jakob Jensen Ret i, at Sørensen's Sammensætning var noget ensidig, idet der i den fandtes ikke mindre end 6 forhenværende Skibsførere, men paa den anden Side kunde han dog ikke se, at der var egentlig Trang til at indvælge en Repræsentant for de arbejdende Søfolk. De fleste Sørensen'sager, der berørte disse, angik nemlig Rømning, og for denne Forseelse var Straffen aldeles bestemt givet ved Loven. Forøvrigt var det Coutume i saadanne Sager at idømme mild Straf. Ved at gennemgaa Listen over Sørensen'smedlemmerne vilde man derimod bemærke, at der ikke fandtes en eneste virkelig Købmand, og han skulde derfor foreslaa, at man indstillede Købmand L. Hammerich.

Nørgaard kunde støtte Hr. Drescher's Forslag. Det vilde næppe faa reel Betydning at indvælge en Repræsentant for Arbejderne, dels fordi de Sager, hvor en saadan kunde faa Betydning, var overordentlig retliniede, og dels fordi Sørensen altid saa human paa Rømningssager og aldrig behandlede dem haardere, end Loven bestemte. Forøvrigt var der vist adskillige Vildfarelser om, hvilke Sager Sørensen behandlede, og han skulde derfor gøre opmærksom paa, at Sørensen's Sager var rent maritime eller merkantile. Foruden de absolut uundværlige Skibsførere var der nu indvalgt en maskinkyndig Mand, og det var

derfor særdeles rimeligt, at der ogsaa valgtes en Repræsentant for Storkøbmændene. En saadan vilde sikkert ofte blive tilkaldt, hvorimod en Mand, der ikke kunde siges at være i Besiddelse af særlige maritime eller merkantile Kundskaber, aldrig vilde blive tilkaldt og saaledes ingen virkelig Betydning faa. Den Mand, Hr. Drescher havde foreslaaet, var særdeles liberal og human og vilde sikkert paa bedste Maade varetage Rømningsmændenes Interesser.

Muller oplyste, at der til Søjretsmedlemmer efter Loven af 12. April 1892 skulde vælges Mænd, som i Følge tidligere eller nuværende Livsstilling var særlig kyndige i Søjfartsforhold, Skibsbygning, Maskinvæsen og Søjassurance, og han kunde derfor ikke se rettere, end at der maatte indstilles Mænd, hvis Kvalifikationer gik i den Retning. Maaske havde Købmand Hammerich nok nogen Indsigt angaaende Søjassurance, men nogen egentlig Kendskab til Søjfartsforhold havde han næppe. Taleren havde som Tolk deltaget i omved halvandet Hundrede Søjretter, men i intet Tilfælde var der i disse blevet behandlet noget som helst Tjenesteforhold; som Regel var det Havarisager og hvad derunder hørte, der behandledes. Hvis Byraadet ikke kunde gaa med til at indstille Lods Bang, saaledes som Formanden havde antydnet i sidste Møde, kunde han anbefale Lods Holm, der kunde siges at være kyndig i særlig Grad.

Jakob Jensen var ikke forbavset over, at Hr. Drechsel havde den Opfattelse, at den Del af Befolkningen, som Taleren nærmest hørte til, ingen Repræsentant maatte faa i Søjretten. Arbejderne havde imidlertid Interesse af at være repræsenteret i Søjretten, da saavel denne som Søjloven i det hele taget var i høj Grad forbenet og forældet og trængte til Foryngelse, særlig hvad Forholdet mellem Mandskab og Reder angik. Arbejderpartiet havde gennemført adskillige Forbedringer baade her og der ved at skyde sine Mænd ind, hvor der var Lejlighed dertil, og det vilde Partiet blive ved med, da det agtede at skabe sig Indflydelse flere Steder endnu. Kun ved at sætte sine Mænd ind kunde Partiet blive i Stand til at øve den Kritik, der burde øves. Maaske vilde Hr. Simonsen blive ignoreret, men Taleren troede det ikke, fordi han var sikker paa, at den nuværende Politimester nok skulde finde det formaalistjenligt at tilkalde Hr. Simonsen, naar derforelaa Sager, der kunde interessere ham. Vel var det rigtigt, at Loven klart sagde, hvad der skulde gøres i de forskellige Tilfælde, men meget beroede paa, hvorledes Søjrettens Medlemmer saa paa de foreliggende Forhold. Det var nok muligt, at der aldrig havde været Arbejderspørgsmaal for, naar Hr. Muller havde været i Søjretten, men det skyldtes maaske, at den Slags Sager blev afgjort saa hurtigt, at der ingen var blevet tilkaldt, eller ogsaa kunde der være tilkaldt andre

end Hr. Muller. Saadanne Sager vilde maaske blive nøjere undersøgt, hvis der kom en Mand fra Arbejderpartiet ind i Sørensen. Hr. Simonsen kunde jo meget godt være inde i f. Eks. Søassuranceforhold, og i ethvert Tilfælde skulde Hr. Simonsen nok klare Hvervet. Med Undtagelse af Hr. Vestesen var Sørensen's Medlemmer gamle Folk, de fleste endog Pensionister, for hvem Hvervet var en Retrætepost, og der trængtes derfor i høj Grad til en yngre Kraft.

Formanden troede ikke, Hr. Simonsen vilde blive valgt, selv om han skulde blive indstillet, da han næppe kunde siges at være i Besiddelse af de Kvalifikationer, Loven fordrede, og Byraadets Indstilling vilde saa blive uden Virkning.

Filtenborg var vis paa, at Hr. Simonsen ikke vilde faa nogen Fornøjelse af at blive Medlem af Sørensen, 'da det var Byfogden, der bestemte, hvem der skulde tilkaldes, og hans Valg vilde sikkert altid gaa i Retning af de sagkyndige. Købmand Hammerich maatte derimod anses for udmærket egnet.

Nørgaard troede, Hr. Muller tog fejl ved at mene, at en Købmand ikke skulde være kvalificeret. De fleste Købmænd var som Ladningsmodtagere godt inde i Søfartsforhold, navnlig i Assuranceforhold, og var altsaa absolut kvalificerede. Derimod var Hr. Simonsen ikke kvalificeret og vilde overhovedet ikke blive valgt, da det dog ikke kunde tænkes, at Amtmanden skulde udpege en Mand, der var absolut udenfor de af Loven bestemte Rammer.

Vestesen oplyste, at det hyppigst var Havarisager, der forelaa, dog kunde det passere, at der behandledes Sager, der angik Mandskabet, men ved saadanne Sager maatte de tilkaldte Sørensen's Medlemmer have Indsigt enten i Sømandsskab eller Maskinvæsen. Taleren havde som Sørensen's Medlem overværet Behandlingen af et Par af den Art Sager. I det ene Tilfælde var Kendskab til Maskinvæsen absolut nødvendig, idet Sagen drejede sig om en af Maskinpersonalet. Manden havde sovet paa sin Post, og det gjaldt om at faa konstateret, om Forsømmeligheden kunde have faaet Følger eller ej, hvad den i dette Tilfælde kunde, idet hele Mandskabet havde været i Livsfare, medens Manden sov.

Mikael Johansen vilde i og for sig helst slutte sig til Hr. Mullers Forslag, idet han gerne vilde være med til at indstille Lods Holm, saa meget mere som Besigtigelsesmændene, der valgtes blandt Sørensen's Medlemmer, hidtil var udpeget blandt Lodserne, men han kunde dog stemme paa Købmand Hammerich, skønt der var flere Købmænd, blandt andre Konsul Bergmann, i Sørensen, og han vilde derfor bede Hr. Muller tage sit Forslag tilbage.

Magnus Nielsen var nærmest stemt for at følge Hr. Mullers Forslag, men vilde dog under de givne Forhold og efter det Synspunkt, Hr. Jakob Jensen havde fremsat, stemme med sit Parti. Der havde ofte været Lejlighed til at faa en Købmand valgt, saa det saa underligt ud, at en Købmands Valg nu paa en Gang var blevet paatrængende nødvendig.

Muller maatte gøre Hr. Jakob Jensen opmærksom paa, at det var ulønnet at være Medlem af Sørensen, saa der kunde i denne Forbindelse ikke tales om Retræteposter. Overfor Hr. Nørgaard maatte han bemærke, at han ikke havde betegnet Hr. Hammerich som ukvalificeret. Forøvrigt var Købmændene som Ladningsmodtagere altid til Stede i Retten ved Assurancesagers Behandling og havde Lov til at tage Ordet, saa de var eller kunde i alt Fald altid være repræsenteret. Vel havde de ikke Stemmeret, men det havde Sørensenmedlemmerne heller ikke. Skønt han ansaa Lods Holm for den mest kvalificerede af de foreslaaede, skulde han dog tage sit Forslag tilbage.

Jakob Jensen var meget taknemmelig for Hr. Magnus Nielsens Udtalelse, der var ganske velgørende og tydeligt viste, at de højstbeskattedes Repræsentanter i Byraadet tog Partihensyn. Naar Forholdet var saaledes, at det var Dommeren, der afgjorde Sagen, var det netop paa Tide, at der kom yngre Mænd ind. Han vidste meget vel, at det var Amtmanden, der foretog Valget, og skulde overfor Udtalelsen om, at Hr. Simonsen ikke blev valgt, selv om Byraadet indstillede ham, bemærke, at det ikke var første Gang, at Arbejdernes Repræsentanter blev negligeret; men de vilde blive ved, og der kom nok den Dag, da ogsaa Amtmanden kom til at tage Hensyn til dem.

Drescher kunde oplyse, at Lods Holm ikke vilde miste nogen Indtægt som Besigtigelsesmand, da han kun havde fungeret som saadan, naar Sørensen Medlemmer havde været forhindret. I og for sig kunde han godt være med til en anden Gang at pege paa Lods Holm, og det kunde der maaske snart blive Lejlighed til.

Nørgaard syntes ikke, man havde Lov til at sige, at Amtmanden negligerede nogen, hvis han ikke valgte Hr. Simonsen, for Amtmanden maatte jo rette sig efter, hvad Loven foreskrev. Det var forstaaeligt, om man havde Lyst til at vælge Hr. Simonsen, hvis det drejede sig om en Kommission for Udarbejdelse af et nyt Reglement, men han kunde ikke tænke sig, at Hr. Simonsen kunde udrette noget i Sørensen, selv om Hr. Simonsen kunde blive valgt, for der maatte selvfølgelig gaaes frem efter de bestaaende Love. Han maatte protestere imod, at her skulde være Tale om en Partisag, og kan maatte bestemt hævde, at

han havde sluttet sig til Hr. Dreschers Forslag af saglige Hensyn. Konsul Bergmann var nok saa meget Ekspeditør som Købmand.

Mikael Johansen hævdede, at det var Hr. Jakob Jensen, der havde gjort Spørgsmaalet til en Partisag. Det var ret uheldigt, at der ikke fandtes en eneste Lods i Sørenten.

Jakob Jensen mente nok, at man kunde kalde Hvervet som Sørentsmedlem en Retrætepost, da det, selv om det var ulønnet, dog var en Ærespost. Hvis man indstillede Hr. Simonsen, fik man at se, hvad Amtmanden vilde, og Hr. Nørgaard anede jo ikke, om Hr. Simonsen ikke havde Forstand paa Søassurance.

Magnus Nielsen havde med sine Udtalelser ikke tænkt paa hverken Hr. Nørgaard eller Hr. Drescher, men havde tydeligt og klart sagt, at det var Hr. Jakob Jensen, han mente.

De afgaaende Sørentsmedlemmer indstilledes igen. I Stedet for afdøde Kaptajn Simesen indstilledes Købmand Hammerich og Redaktør Simonsen, der hver fik 9 Stemmer.

